

ע"פ 3647/15 - אחמד אלעאסם נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פלייליים

ע"פ 3647/15

לפני: כבוד השופט נ' הנדל
כבוד השופט ע' פוגלמן
כבוד השופט א' שהם

המערער: אחמד אלעאסם

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על הכרעת דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע, מיום 12.4.2015, בתפ"ח 29494-12-12, שניתנה על ידי כב' השופטים ב' אזולאי; נ' זלוצ'ובר; י' רז-לוי

תאריך הישיבה: א' באדר התשע"ז (27.2.2017)

בשם המערער: עו"ד יוסי זילברברג; עו"ד רמי שבו; עו"ד נעמי לוינוב

בשם המשיבה: עו"ד נורית הרצמן

פסק-דין

השופט א' שהם:

עמוד 1

1. בכתב אישום שהוגש לבית המשפט המחוזי בבאר שבע, בתפ"ח 29494-12-12, מיוחסת למערער עבירה של רצח בכוונה תחילה, לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין). כתב האישום מגולל תיאור קשה ואכזרי, לפיו רצח המערער, כנטען, את אחותו הקטינה, ילידת 23.4.1996 (להלן: המנוחה), על רקע מה שקרוי "כבוד המשפחה".

2. המערער כפר באשמה שיוחסה לו והורשע, ביום 12.4.2015, לאחר שמיעת ראיות (כב' הרכב השופטים: ב' אזולאי; נ' זלוצ'ובר; ו-י' רז-לוי). בו ביום נגזר עונשו של המערער למאסר עולם.

3. במסגרת הערעור שלפנינו הועלו על ידי בא כוח המערער, עו"ד יוסי זילברברג, שתי טענות חלופיות: האחת - כי אין לקבל את הודאתו של המערער, לפיה הוא היה זה שגרם למותה של המנוחה, שכן קיימת אפשרות סבירה כי המערער מחפה על מאן דהוא ולוקח על עצמו רצח שלא ביצע; השנייה - ככל שייקבע כי המערער עומד מאחורי גרימת מותה של המנוחה, לא הוכח כדבעי יסוד ההחלטה להמית, ועל כן יש לזכות את המערער מעבירה של רצח ולהרשיעו בהריגה בלבד. יצוין, כי לא בכדי ציינו, כי טענות אלה נטענו על ידי בא כוח המערער, שכן לפחות לגבי הטענה הראשונה, המערער עצמו אינו מעלה אותה, ואינו חוזר בו מהודאתו כי הוא זה שגרם למותה של אחותו.

עובדות כתב האישום המתוקן שהוגש נגד המערער

4. על פי כתב האישום, המנוחה התגוררה עם הוריה ואחיה בבית המשפחה ביישוב תל שבע. ביום 14.11.2012, עזבה המנוחה את בית המשפחה, ללא ידיעת בני משפחתה, על מנת לשהות עם תושב טייבה, ע.א., "בניגוד לרצון משפחתה". כעבור מספר ימים, הגיעו בני משפחתה של המנוחה לטייבה על מנת להחזירה לתל שבע. בהמשך, התגוררה המנוחה, בשלב כלשהו, בבית דודה ביישוב, לאחר שזה התחייב בפני גורמי המשטרה "להשגיח עליה בביתו". לאחר מכן, חזרה המנוחה לביתה, לא לפני שאחיה יאסר הגיע לתחנת משטרת העיירות והתחייב כי לא יאונה לה כל רע. עוד באותו יום, 25.11.2012, נמסר למנוחה על ידי גורמי המשטרה כי קיים מידע מודיעיני לפיו נשקפת סכנה לחייה, והוצע לה לעבור למקלט, לשם הגנה על חייה. המנוחה סירבה להצעה, ולשוטר אשר ביקר אותה בלילה, מסרה המנוחה כי היא אינה מאוימת, וכי ברצונה להישאר בבית המשפחה.

5. למחרת בבוקר, ביום 26.11.2012, התפתח ויכוח בין המערער לבין המנוחה, במהלכו אמרה האחרונה כי היא אוהבת את ע.א. ורוצה להיות איתו. במהלך הויכוח, כך נטען בכתב האישום, ניגש המערער למטבח, חזר אל החדר בו היתה המנוחה, ושיסף את גרונה מקדימה, בכוונה לגרום למותה. עוד נטען, כי מיד לאחר מכן יצא המערער לחצר הבית כשהסכין בידו וצעק "הרגתי אותה", ולאחר מכן השליך את הסכין. בהמשך, התקשר המערער למוקד 100 של המשטרה, דיווח כי הרג את המנוחה וביקש, לשלוח משטרה ואמבולנס אל בית המשפחה. זמן קצר לאחר מכן, הגיעו למקום צוות משטרה וניידת של מד"א, ומותה של המנוחה נקבע במקום. בכתב האישום מתואר החתך העמוק שגרם המערער למנוחה בצווארה, חתך אשר הגיע כמעט עד לחוליות חוט השדרה. כמו כן, נגרמו למנוחה 16 פצעי חתך בחלק מאצבעות כפות ידיה. מותה של המנוחה נקבע במקום, והוא נגרם כתוצאה מקטיעה חבלתית של קנה הנשימה ושל כלי הדם הראשיים בצווארה של המנוחה.

הכרעת דינו של בית משפט קמא

6. בהכרעת דינו, ציין בית משפט קמא כי במענה לכתב האישום הודה המערער בהשתלשלות העניינים שתוארה בכתב האישום, וזאת עד לשלב "בו ניהל וויכוח עם המנוחה". המערער טען, כי המנוחה קנטרה אותו וצעקה עליו, ובשלב כלשהו הוא נטל סכין, כשמטרתו היתה "לאיים עליה שלא תתגרה בו ולא תברח". לדבריו, הוא דקר את המנוחה בצורה ספונטאנית, "תוך טשטוש מוחלט", וזאת כתוצאה מהקנטור של המנוחה. כעולה מפרוטוקול הדיון מיום 5.2.2013 (עמ' 3 שורה 18), הודה המערער בביצוע עבירה של הריגה. כארבעה חודשים מאוחר יותר, היינו ביום 18.6.2013, טען עו"ד זילברברג, בא כוחו של המערער, כי "הוא שם לב" שלמעט הודאתו של המערער אין כל ראיה הקושרת אותו למעשה, ועל כן יש אפשרות שהמערער "לא ביצע את העבירה אלא אדם אחר", למרות שהמערער עצמו אינו טוען זאת.

7. לאור הודעתו זו של עו"ד זילברברג, התבקשה התביעה להציג את ראיותיה, הן לגבי זהותו של מי שגרם למותה של המנוחה, והן בשאלה האם התגבשה במערער ההחלטה להמית את המנוחה.

אשר לשאלה הראשונה, סקר בית משפט קמא את הראיות הבאות:

א. יניב בוקובזה, קצין יס"מ תל שבע, מסר כי ביום 26.11.2012, בסמוך לשעה 09:30, התקבל דיווח של "מודיע", אשר מסר כי רצח את אחותו. בהגיע העד למקום האירוע, הוא זיהה את המערער, כשהוא עומד במרכז הרחבה מול כניסה לבית דו קומתי, כשלידו שני אָחיו, קאיד ואברהים. לשאלה מה קרה, השיב המערער בעברית "רצחתי את אחותי", ולשאלה מדוע עשה זאת, אמר המערער "על כבוד המשפחה... היא היתה עם ע.א.". המערער מסר עוד, כי הוא רצח את אחותו באמצעות סכין, והצביע על סכין מגואלת בדם שהיתה ליד ברז המים בחצר. העד אישר כי לא ראה כתמי דם על בגדי המערער.

ב. אייל בן עזר, ראש משמרת בילוש בנקודת תל שבע, הגיע לזירת האירוע במקביל ליניב בוקובזה. הוא סרק את חדרי הבית והבחין בגופתה של המנוחה. לאחר מכן, ראה העד את המערער ואת אָחיו כשהם אזוקים. במהלך נסיעה עם המערער לתחנת העיירות, החל המערער לבכות, ומשנשאל מדוע הוא בוכה, אמר המערער כי הוא בוכה על התינוקת שלו שנולדה לפני 3 ימים, והוסיף "אתה חושב שאני בוכה עליה (על המנוחה) תל שבע זה יישוב קטן ואנחנו לא צריכים זונה במשפחה". אייל בן עזר תיאר בעדותו את הסכין עליה הצביע המערער. המדובר בסכין מטבח עם ידיים בצבע חום, שאורך להבה הוא בין 15 ל-20 ס"מ.

ג. ניב אוחנה, מפקד נקודת תל שבע, שהגיע אף הוא לזירת האירוע, שמע מפיו המערער כי רצח את אחותו, ולאחר מכן הוביל המערער את אנשי המשטרה למקום המצאה של גופת המנוחה. לשאלה מי היה איתו בעת שביצע את הרצח, אמר המערער כי היה לבד וכי "כולם ישנו". משנשאל כיצד עשה זאת, השיב המערער "שחטתי אותה כמו כבש", ואישר כי שחט את המנוחה באמצעות הסכין שנתפסה במקום. העד מסר עוד, כי למקום הגיעה שכנה אשר סיפרה לשוטרים כי ראתה את המערער כשהוא צועק שהרג את אחותו.

ד. שלומי כהן, לוחם יס"מ עיירות-תל שבע, מסר כי הוא אזק את אחיו של המערער, אברהים, שאמר לו בעברית "אם הייתי יודע שהוא יהרוג אותה לא הייתי נותן לזה לקרות והייתי אומר לכם את זה כבר אתמול". גם בפני שלומי כהן אמר המערער "אני רצחתי", וביקש ממנו כי יעזוב את אברהים, כיוון ש"הוא לא קשור בכלל". לגבי הסכין שנמצאה במקום, מסר העד כי היו עליה סימנים של דם טרי, ומסביב לסכין היתה שלולית של מים. לדברי העד, הוא לא הבחין בסימני דם

על מי מבין שלושת האחים שהיו במקום, והוסיף כי המערער עצמו היה "בשוק".

ה. אביב יפרח, שוטר שח"מ, אליו הובא המערער בשעות הערב לשם הטבעה וצילום, מסר כי המערער בכה במהלך ההטבעה, וכשנשאל מדוע הוא בוכה, אמר המערער "רצחתי את אחותי", והוסיף "אתם היהודים לא מבינים. אצלנו הבדואים הכבוד זה דבר ראשון. בגלל שהיא היתה זונה ועשתה לנו הרבה בעיות במשפחה רצחתי אותה". המערער מסר עוד, כי רצח את אחותו באמצעות סכין.

ו. אמיר עלעטואונה, החוקר הראשי בתיק שחקר את המערער, מסר כי הלה היה נסער ובכה ברוב שלבי החקירה. העד גם חקר את אחיו של המערער - עוואני, שטען כי היה בבית בבוקר האירוע, אך עזב את המתחם לפני שהמטרה הגיעה. המערער עצמו נחקר מספר פעמים במשטרה, ובכל אמרותיו הוא הודה כי רצח את אחותו, משום שהיא אמרה לו כי היא רוצה להיות עם ע.א., ולכן "קרה מה שקרה". לדברי המערער, הוא אמר למנוחה כי היא צריכה "מישהוא מהמשפחה", אך היא הגיבה באומרה "אני אוהבת אותו ורוצה אותו". באמרה ת/9, מיום 26.11.2012 שעה 12:00, טען המערער כי הוא מצטער על מה שקרה וכי לא תכנן לרצוח את המנוחה. מתמליל החקירה עולה כי המערער בכה מספר פעמים, וסירב להדגים בפני החוקרים כיצד רצח את המנוחה. גם במהלך שחזור, שהתקיים ביום 28.11.2012, בכה המערער ללא הפסק, ואמר "אני רצחתי את אחותי". המערער סירב להיכנס לחדרה של המנוחה, אך טען כי לקח סכין מטבח כדי להרגיע אותה, ואולם משהמשיכה המנוחה "לעצבן" אותו, הוא הרג אותה. לגבי האופן בו גרם למותה של אחותו, אמר המערער "דקרתי בה". בשלב כלשהו, החליט החוקר להפסיק את השחזור בשל מצבו הנפשי של המערער. באמרות נוספות (ת/8, ת/6ג, ת/6 ו-ת/5) חזר המערער על גרסתו כי ביקש רק להפחיד את המנוחה, אך משאמרה לו כי היא רוצה לברוח עם ע.א., וזאת "כדי שאמא שלך תמות", הוא הכה בה בסכין, ויצא מחוץ לבית כשהסכין בידו. לדבריו, הסכין נפלה לו מהיד ו"השוטר לקח אותה". לחלק מהשאלות סרב המערער להשיב, באומר "לא רוצה להיזכר". באמרה מיום 11.12.2012 (ת/6), אמר המערער כי מסר את האמת וכי הוא מודה ברצח, והוסיף "אני יודע שטעיתי ואני מצטער על זה... אני הייתי כועס והלכתי למטבח והיא המשיכה להרגיז אותי, זה לא היה בשליטה שלי, זה היה הכרח ועצבנה אותי".

ז. מרבית בני המשפחה שזומנו להעיד בבית המשפט מטעם המאשימה, חזרו בהם מעדויותיהם במשטרה, ואמרותיהם התקבלו כראיה לתוכן, בהתאם לסעיף 10א לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971.

דודתו של המערער, הדיה אלעאסם, מסרה באמרתה, ת/20, כי בבוקר האירוע היא ראתה את המערער כשהוא אוחז בסכין, ואומר "אנא קטלת אנא קטלת". העדה הוסיפה, כי כאשר המשטרה הגיעה למקום, המערער השליך את הסכין, שהיו עליה כתמי דם. בשלב כלשהו, אמר המערער לאָחיו כי הוא הרג את המנוחה, והם החלו לבכות ואמרו לו "למה? למה?". לדברי העדה, כאשר המערער אמר כי הרג את אחותו הוא נשמע "מתגאה... כאילו שהוא עשה משהו שמבחינתו זה לגיטימי... הוא היה הכי רגיל. האחים שלו היו היסטריים".

ח. אברהים אלעאסם, אחיו של המערער, מסר באמרתו, ת/22א, כי בבוקר האירוע הוא יצא החוצה וראה את המערער שאמר לו "אני רצחתי אותה... את ע' (המנוחה - א.ש.)". באותו שלב, אחז המערער בסכין בידו, אך הוא אינו זוכר את צבע הסכין. העד מסר כי בזמן האירוע עצמו, הוא ישן, ושלל את האפשרות כי הוא והאח קאיד תכננו את רצח המנוחה. בעדותו בבית המשפט, אישר אברהים כי כשיצא החוצה, בבוקרו של יום האירוע, אמר לו המערער "הרגתי אותה", כשהכוונה למנוחה. לדברי אברהים, המערער השתמש במילה "דבחתה" שפירושה "שחטתי אותה". בהמשך,

אמר אברהים כי אינו זוכר אם המערער אמר לו "קטלת" או "דבחתה" את המנוחה.

ט. עוואני אלעאסם, אחיו של המערער, מסר באמרתו, ת/54, כי בבוקר האירוע המנוחה רצתה לברוח מהבית ואף איימה עליו עם סכין. לדבריו, הוא העיר את המערער והלה החזיר את המנוחה לבית. המנוחה ברחתה שוב והמערער החזירה פעם נוספת לבית. לדברי עוואני, המנוחה "עשתה בעיות למשפחה" ונהגה לומר כי היא רוצה את ע.א.. עוואני הוסיף עוד, כי הוא התעורר, בבוקר האירוע, לפני המערער, והוא יצא את הבית לאחר שהעיר את המערער, "על מנת שימנע מהמנוחה לצאת מהבית". לדברי עוואני, יתר האחים - אברהים, עומר וחאלד, ישנו בבוקר האירוע. יצוין, כי מתמליל שיחה, שהוקלטה בין המערער לבין עוואני, ת/50, עולה כי המערער אמר שהוא התעצבן על המנוחה, וכי "אני לא ראיתי שום דבר בגלל זה". בהמשך אמר עוואני למערער "כולנו כועסים עליך".

י. ממצאים פורנזיים - בבדיקת גופתה של המנוחה בזירת האירוע, נתגלו פצעי חתך עמוקים בצוואר, ופצעי חתך באצבעות ובכפות ידיה של המנוחה, הנראים כ"פצעי הגנה". בחצר הסמוכה לבית נמצאה סכין מוכתמת בחח"ד (חומר חשוד כדם). מחוות דעתו של רפ"ק שאול צ'רנוברודה, ר' המעבדה הניידת לזירת העבירה-שלוחת דרום של מז"פ, עולה כי, בהינתן מיקום הסכין המוכתמת בדמה של המנוחה, וכתמי חח"ד על רצפת הבטון, במרחק כ-2 מ' מערבית למדרגות הכניסה, וכתמי חח"ד על חומת האבן, בסמוך לפתח הכניסה למתחם המגורים, ניתן להסיק כי "אדם המוכתם בדמה של המנוחה, או נושא עמו חפץ המוכתם בדמה, יצא מהחדר ונע לעבר אזור מציאת הסכין". נבדקו דגימות DNA, שנלקחו מתחת לציפורני המנוחה ומלהב הסכין, וכן מיידית אחיזה של הסכין. הבדיקה העלתה כי מדובר בתערובת שמקורה בשני פרטים, כאשר המרכיב העיקרי של התערובת "יכול להיות המנוחה או בכל אשה אחרת בעלת פרופיל גנטי זהה". לגבי הפרט האחר נאמר, כי "לא ניתן לשלול" שהמערער הוא המרכיב המשני בתערובת הנ"ל. מדגימה שנלקחה מכתם יד של המערער, התקבלה תערובת של יותר מפרט אחד, כאשר המנוחה והמערער "מתאימים להיות תורמים לתערובת זו ומספיקים על מנת להסביר את כל מרכיבי התערובת". ייאמר כבר עתה, לגבי בדיקות ה-DNA, כי בהעדר חוות דעת סטטיסטית לגבי שכיחות הממצאים, שאותם ניתן לייחס למנוחה ולמערער, אין משקל ראיתי רב - אם בכלל - לאמור בחוות הדעת בנושא זה.

יא. לבסוף, התייחס בית משפט קמא לעדותו של המערער בבית המשפט. המערער העיד כי בבוקר האירוע הוא שמע את המנוחה צועקת על אמו, ולאחר מכן המנוחה ירקה עליו ועצבנה אותו. המערער ניסה לדבר איתה, אך המנוחה המשיכה לעצבן אותו, ואז הוא ניגש למטבח, לקח סכין, והתקרב אל המנוחה כדי להפחיד אותה, "אך לבסוף דקר אותה". לדברי המערער, כשהגיע אל המנוחה עם הסכין היא לא פחדה והמשיכה לומר "דברים לא יפים" שעיצבנו אותו. בין היתר, אמרה המנוחה כי תברח שוב עם ע.א., וכשאמר לה המערער כי לבדואים יש עניין של כבוד, היא הגיבה באומרה שלא אכפת לה משום דבר, ולגבי אמה החולה, אמרה המנוחה "שתמות". לאחר שהמנוחה ירקה עליו, "הוא לא יכל להחזיק את עצמו מלהרביץ לה ולדקור אותה". המערער אישר כי הוא הרג את המנוחה וכי אינו מחפה על איש. לגבי האופן בו המית את המנוחה, אמר המערער כי אינו יודע איך בדיוק הוא דקר אותה, "מכיוון שהוא לא היה מרוכז באותו רגע". לשאלה אם המנוחה נאבקה בו, ולכן נגרמו לה פצעים על הידיים, השיב המערער כי היה מעוצבן, "והוא לא יודע מה היה". המערער הוסיף עוד, כי אינו מעוניין לראות את התמונות של המנוחה, שכן "שנתיים אני מנסה לשכוח את מה שקרה ואת מזכירה לי עכשיו עם התמונות" (עמ' 90 לפרוטוקול, ש' 22-33). בהמשך, אמר המערער "אני כל יום זוכר, שם בראש שלי, אני זוכר את הדבר הזה". המערער סירב בתוקף לראות גם את תמונות הפצעים שהיו בידיה של המנוחה. כאשר התובעת הטיחה במערער כי צווארה של המנוחה היה פתוח לגמרי, וכי הוא חתך אותה מאפרכסת ימין לאפרכסת שמאל, חתך באורך 15 ס"מ, דבר שאינו מתיישב עם הטענה כי רק ביקש להפחידה, השיב המערער כי הוא דקר אותה רק דקירה אחת, וכאשר עשה זאת הוא היה עצבני ולא מרוכז, ולא ידע מה הוא עושה. לאחר שדקר את

המנוחה, היא נפלה על הרצפה והוא יצא לחצר כשהסכין בידו, לאחר זאת התקשר למשטרה והתחיל לצעוק ולבכות, וכאשר השוטרים הגיעו לזירת האירוע הסכין נפלה מידו.

8. על יסוד חומר הראיות שפורט לעיל, קבע בית משפט קמא כי יש לדחות את טענת הסנגור, לפיה המערער לא קטל את המנוחה וכי הוא מחפה על אחיו. בית משפט קמא הזכיר, כי אין מדובר בעמדת המערער, "שהודה גם במשטרה וגם בפנינו בקטילת המנוחה", והוסיף כי הסנגור "לא הציג כל טיעון סביר שיש בו ממש או ראיה שלא לקבל את הודאת [המערער] או כל ממצא הקושר את עוואני או כל אדם אחר, שאינו [המערער], לביצוע העבירה".

בית משפט קמא דחה את ניסיונותיו של הסנגור להיאחז בכל פרט, ולו השולי ביותר, כדי לערער את מהימנות גרסתו של המערער, לפיה הוא גרם למותה של המנוחה. על יסוד האמור, קבע בית משפט קמא כי המערער "הוא שקטל את המנוחה".

9. אשר לטענה, כי לא הוכח, במקרה דנן, יסוד ההחלטה להמית את המנוחה, ציין בית משפט קמא כי המערער "שיסף את גרונה של המנוחה וטיבו של המעשה בהכרח מוביל למסקנה לפיה, ללא ספק, התוצאה תקפח חיים ושזו המטרה של המבצע". עוד הסיק בית משפט קמא מהימצאותם של "פצעי הגנה" על אצבעותיה וכפות ידיה של המנוחה, כי יש בממצא זה "כדי להעיד על החלטת [המערער] להמית את המנוחה, שניסתה ללא הועיל להגן על עצמה מפני [המערער], אך [המערער] דבק בהחלטתו להמיתה". אשר ליסוד שעניינו העדר קנטור, ציין בית משפט קמא כי הראיות אינן תומכות בקיומו של קנטור סובייקטיבי, שכן אף לגרסת המערער המנוחה אמרה לו דברים שהיו ידועים לו מקדמת דנא, לגבי רצונה להיות עם א.ע., שאליו היא ברחת מספר ימים קודם לכן. בעיני המערער, התנהלות זו של המנוחה פגעה בכבוד המשפחה והרגיזה אותו, כאשר הוויכוח שהתפתח בבוקר היה המשך ישיר לכך, ואין בו "כל חדש ואפילו אין בו עוצמה חדשה". אשר לטענה כי המנוחה ירקה על המערער, קבע בית משפט קמא כי מדובר בטענה כבושה, שהועלתה לראשונה בעדותו בבית המשפט, ולא בה זכרה בחקירותיו של המערער במשטרה, ואפילו היה אמת בטענה זו, אין בכך "משום קנטור סובייקטיבי במשמעותו המשפטית". אשר לקנטור האובייקטיבי, ציין בית משפט קמא, למעלה מן הצורך (לאחר שנשלל קיומו של הקנטור הסובייקטיבי), כי זה אינו מתקיים, "שכן הדעת אינה נותנת שהאדם הסביר היה מגיב באורח הקטלני כשם שהגיב [המערער] לדבריה והתנהגותה הנטענים של המנוחה". לאור האמור, הורשע המערער, פה אחד, בעבירה של רצח בכוונה תחילה, לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, כפי שיוחס לו בכתב האישום.

הערעור על הכרעת הדין

10. כפי שצוין בפתח דברינו, לערעור על הכרעת הדין שני ראשים, שהם בגדר טענות חלופיות, שקשה לראות כיצד הם דרים בכפיפה אחת. בראש האחד, טען עו"ד זילברברג כי בהעדר כל ראיה אובייקטיבית, התומכת בהודאתו של המערער כי הוא קטל את המנוחה, אין לשלול את האפשרות כי הוא מחפה על אדם אחר. יצוין, כי למרות שהדברים לא נאמרו מפורשות, ניתן היה להבין מבין השיטין כי מדובר בחיפוי, לכאורה, על אחד מאָחיו, תוך הפניית מרבית החיצים אל האח עוואני. בניסיון לערער את מהימנות גרסתו של המערער, טען עו"ד זילברברג כי: תיאורו של המערער את האירוע היה דל ומוגבל מבחינת המלל שלו; המערער התקשר למוקד 100 של המשטרה והזמין אמבולנס, דבר שאינו מתיישב עם הטענה כי הוא גרם למותה של המנוחה, וכי "היא סיימה את חייה"; הסכין שנמצאה במקום היתה "שטופה מתחת לברז מים", מה שאינו מתיישב עם מעורבותו של המערער בקטילתה של המנוחה. זאת שכן, אם ממילא הוא הודה, הוא "לא היה צריך לשטוף את הסכין ולשבש הליכים"; אנשי המשטרה העידו כי לא הבחינו בכתמי דם על בגדיו של המערער,

דבר שאינו מתיישב עם טענת המאבק עם המנוחה; לראיית ה-DNA אין כל משמעות, שכן מחוות הדעת שהוגשה עולה כי מדובר בתערובת, מבלי שיש הוכחה סטטיסטית כי מדובר במערער; המערער לא ידע להסביר כיצד הביא למותה של המנוחה, וכל שאמר הוא כי דקר אותה דקירה אחת; השחזור שנערך עם המערער אינו מוסיף כל נדבך ראייתי חדש, שכן מצבו הנפשי של המערער אינו מלמד על כי הוא רצח את אחותו, אלא שאפשר כי מדובר באמוציות הנובעות ממותה של האחות; המערער לא גילה, בניגוד לקביעת בית משפט קמא, כל פרט מוכמן, שכן כדי לצאת לחצר הפתוחה, המערער היה חייב לעבור דרך חדרה של המנוחה, ולכן ידע לתאר את שראה בחדר; המערער שיקר באומרו כי "כולם ישנו", שכן ברור כי לפחות עוואני היה ער, ולמרות זאת עוואני לא נחקר כחשוד בביצוע הרצח; חוקרי המשטרה "ננעלו" על הקונספציה כי המערער רצח את המנוחה ולא בדקו כיווני חקירה אחרים, לרבות חלקם האפשרי של מי מבין אֶחיו של המערער, ובכלל זה האח עוואני, שללא ספק שיקר בחקירתו; אשר לאמירה המיוחסת למערער, כי הוא שחט את אחותו כמו כבש, נטען על ידי בא כוח המערער כי המערער לא אמר את הדברים המיוחסים לו, ואין כל סיבה שלא להאמין לו בהקשר זה.

על יסוד שלל הטענות שפורטו לעיל, הפוגעות לדעת הסניגור באמינות הודאתו של המערער, התבקשנו שלא לייחס כל משקל להודאה, כאשר התוצאה היא - זיכוי של המערער מכל אשמה.

11. בהתייחס לראש הערעור השני, נטען כי אם רוכשים אמינות לדבריו של המערער, הרי שיש לקבל אותם במלואם, ולקבוע כי הוא רק ביקש להפחיד את המנוחה, ולא לגרום למותה. נטען, בהקשר זה, כי בהעדר עדים (חיים) לאירוע, "אין משהו שיכול לסתור את הגרסה", לפיה המערער לא רצה להביא למותה של המנוחה. נטען בנוסף, כי לגרסת המערער היה קנטור מצידה של המנוחה, דבר שהוציא אותו מכליו וגרם לו לבצע מעשה ספונטני ובלתי מתוכנן. לפיכך, כך נטען, יש לזכות את המערער מעבירה של רצח ולהרשיעו בהריגה בלבד.

תגובת המשיבה

12. המשיבה, אשר יוצגה על ידי עו"ד נורית הרצמן, סומכת את ידיה על הכרעת דינו של בית משפט קמא ומבקשת לדחות את הערעור. אשר לטענה כי המערער מחפה על מאן דהוא, ציינה המשיבה כי המערער נשאל מפורשות בעניין זה ואמר כי אינו מחפה על איש. עוד נטען, כי קו ההגנה החלופי שהועלה על ידי הסנגור, בניגוד לעמדתו של המערער עצמו, אינו נתמך בראיות כלשהן, וכי אין במקרה דנן "ולו ראשית ראייה" התומכת בקו הגנה זה. המדובר בענייננו בהודאה שבאה מפי המערער ונמסרה לגורמים שונים, ובהם: בני משפחה ואנשי משטרה, והוא חזר עליה גם בעדותו בבית המשפט. יתירה מזאת, הדברים באו גם בתשובה לכתב האישום, שנמסרה בהתאם לסעיף 152 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982. לגישת המשיבה, הודאתו של המערער עומדת, הן במבחן הפנימי והן במבחן החיצוני, ולכן יש ליתן לה משקל מלא. לכל אורך החקירה, היה המערער עקבי בגרסתו, והוא סירב בתוקף לראות את תצלומי המנוחה ואף להיכנס לחדרה במסגרת השחזור. גם מצבו הנפשי ובכיו הבלתי פוסק של המערער תומכים, לגישת המשיבה, בקביעתו של בית משפט קמא כי אין מדובר בהודיית שווא. אשר לטענה החלופית, כי לא התגבשה בליבו של המערער החלטה להמית את המנוחה, הצביעה המשיבה על האופן שבו גרם המערער למותה של המנוחה - שיסוף גרונה בסכין מאוזן לאוזן ועל פצעי ההגנה, המעידים על כוונתו הברורה של המערער להמית את אחותו. בהתייחס לטענת הקנטור, גורסת המשיבה כי אין מתקיים במקרה דנן הקנטור הסובייקטיבי, כפי שקבע בית משפט קמא, ובוודאי שאין בפנינו קנטור אובייקטיבי. התוצאה המתבקשת היא, כך גורסת המשיבה, דחיית הערעור.

13. נפתח את דיוננו בנושא טענותיו החלופיות של בא כוח המערער, שהינן רחוקות אלו מאלו בצורה קוטבית. כזכור, טען עו"ד זילברברג, שלא על דעת מרשו, כי קיימת אפשרות סבירה שהמערער מחפה על הרוצח האמיתי (כנראה אחד מאֶחָיו), ועל כן יש לזכותו מכל אשמה. באופן חלופי לטענה זו, טוען עו"ד זילברברג, כפי גרסתו של המערער, כי ככל שייקבע כי הוא קטל את אחותו, הרי שהדבר נעשה מתוך כוונה להפחידה ושלא מתוך כוונת קטילה. בע"פ 502/10 מחאמיד נ' מדינת ישראל (22.10.2012), שבו הואשמו שני אחים ברצח אחותם על רקע "כבוד המשפחה", נדרשתי לטענה חלופית דומה שהעלו המערערים, לפיה "גורם שלישי היה מעורב ברצח". ציינתי, בהקשר זה, כי "אין מניעה להעלות תרחישים חלופיים לאלו שהוצעו על-ידי המשיבה, באשר להתרחשויות עובר לרציחתה של המנוחה, ואולם על תרחישים אלו להיות מעוגנים בראיות המבססות חלופה סבירה" (שם, בפסקה 24).

וכפי שהובהר בפסיקה:

"אין די בהעלאתה של אפשרות חלופית, שאיננה מעוגנת במציאות, על-מנת לערער את מערכת הנסיבות, לפיהן הורשע המערער וליצור בה ספק סביר. לשם יצירת ספק סביר, על המערער להציג מסקנה חלופית סבירה למסכת הראיות, אשר הסתברותה 'סובסטאנטיבית ולא אפסית' (ראו [3] 471, 465 (1990)), ואשר מערערת את מסכת הראיות בצורה כזו, שלא תוכל לעמוד על רגליה מסקנה חד-משמעית בדבר אשמתו של המערער" ([אמונה נ' מדינת ישראל (11.10.2005); וראו גם, ע"פ 3372/11 קצב נ' מדינת ישראל (10.11.2011); ע"פ 6952/07 רפאילוב נ' מדינת ישראל (28.6.2010); ע"פ 2478/12 אגבריה נ' מדינת ישראל (13.5.2015) (להלן: עניין אגבריה); ע"פ 9256/11 פדיניאן נ' מדינת ישראל (28.6.2010)).

14. ובחזרה לתרחיש החלופי שהעלה עו"ד זילברברג. לא זו בלבד שתרחיש זה אינו נשמע מפי המערער ואינו מקובל עליו, אלא שאין לתרחיש החלופי כל תימוכין בחומר הראיות, ומדובר בלא יותר מאשר "השערות פורחות באוויר". מיד לאחר הרצח יצא המערער אל חצר הבית, כאשר סכין מגואלת בדם בידו, ואמר לבני משפחתו כי "קטל" את המנוחה. על דברים אלה חזר המערער גם בפני אנשי המשטרה שהגיעו למקום, כעבור זמן קצר. בהמשך, ועוד טרם שהחלה חקירתו של המערער, הוא חזר והודה ברציחתה של המנוחה, בנסיעה לתחנת המשטרה, ולאחר מכן בפני שוטר שח"מ, שנטל טביעות אצבע ואמצעי זיהוי אחרים מהמערער. לאורך כל חקירתו במשטרה, דבק המערער בהודאתו כי הוא אשר קטל את המנוחה, וזו היתה גם תגובתו לכתב האישום, וכך גם בעדותו בבית המשפט. בחינת הודאתו של המערער בהתאם לשני המבחנים המצטברים, המבחן הפנימי, הבוחן את משקלה של ההודאה לנוכח סימני האמת העולים ממנה, והמבחן החיצוני, הדורש תוספת ראייתית מאמתת, מובילה למסקנה כי יש ליתן משקל מלא להודאתו של המערער (ראו, בהקשר זה, ע"פ 774/78 לוי נ' מדינת ישראל, פ"ד ל"ג (3) 228 (1979); רע"פ 4142/04 מילשטיין נ' התובע הצבאי הראשי (14.12.2006); ע"פ 7090/15 ח'ליפה נ' מדינת ישראל (25.8.2016) (להלן: עניין ח'ליפה)).

ראשית, באשר למבחן הפנימי, המדובר בהודאה בעלת היגיון פנימי, והיא קוהרנטית וברורה, וכפי שנקבע בעניין ח'ליפה "משקלה הפנימי של הודאה מתחזק כאשר נמסרות הודאות רבות ובפני גורמים שונים" (וראו גם, ע"פ 6679/04 סטקלר נ' מדינת ישראל (11.5.2006); המ' 658/80 בולוס נ' מדינת ישראל, פ"ד לה (1) 785 (1980)). חיזוק נוסף למשקלה הפנימי של ההודאה ולהיותה אותנטית וכנה, יש לראות גם במצבו הנפשי של המערער, כאשר לאורך כל הדרך לוו הודאותיו בהתפרצויות רגשיות שונות, כגון: בכי בלתי פוסק; סירוב להכנס לחדרה של המנוחה, שם

היתה מוטלת גופתה; סירוב להתבונן בתצלומי הפגיעות הקשות שנגרמו למנוחה; וביטוי צער, חרטה ובושה. אשר למבחן החיצוני, די לנו בעובדה כי המערער יצא אל הרחבה החיצונית, כאשר סכין מגואלת בדם בידי, אותה הוא השליך, לטענתו, כאשר הגיעו אנשי המשטרה למקום.

בהתייחס לתמיהות שהעלה עו"ד זילברברג, בניסיון לבסס את טענתו, כי אין לייחס כל אמינות ומשקל להודאתו של המערער, סבורני כי אין בהן כל ממש. אינני רואה מקום לדון בכל טענה וטענה שהעלה הסניגור, אך מן הראוי להדגיש כי אף אחת מהטענות אינה מעלה סימני שאלה אמיתיים לגבי אמינות דבריו של המערער. כך, באשר לטענה כי המערער ביקש לשלוח אמבולנס לבית המשפחה, נזכיר כי באותה נשימה, אמר המערער כי הוא רצח את אחותו, וביקש כי יגיעו למקום אנשי משטרה; אשר לטענה כי לא נתגלו כתמי דם על בגדיו של המערער, יש להפנות לדו"ח מז"פ ממנו עולה כי היו טפטופי דם לאורך מסלול הליכתו של המערער, שנבעו, ככל הנראה, משאריות הדם שהיו על הסכין; לגבי הטענה כי אֶחיו של המערער לא נחקרו כחשודים בביצוע הרצח, יש להזכיר כי האחים נחקרו תחת אזהרה ונוקו מכל חשד, ואשר לאח עוואני - הרי שלמרות שקריו בחקירה, לא היתה, ולו ראשית ראייה - כי יש לו יד ורגל ברצח. מן הראוי להזכיר, בהקשר זה, כי בהקלטת הסתר של שיחתו של עוואני עם המערער, הוא אמר למערער "כולנו כועסים עליך", התבטאות שאינה מתיישבת עם מעורבות ברצח; ולבסוף, לגבי המלל הדל והטענה בדבר חוסר יכולתו של המערער לתאר את אופן רציחתה של המנוחה, יש לומר כי גישה זו אפיינה את המערער במהלך כל תקופת החקירה, והדבר הוסבר על ידו בחוסר נכונותו להיזכר באשר אירע. יש להוסיף, כי לפחות בשתי הזדמנויות, אמר המערער כי הוא שחט את המנוחה. ההתבטאות האחת היתה בפני מפקד נקודת תל שבע, ניב אוחנה, לו אמר המערער כי שחט את אחותו "כמו כבש", והאחרת - לאחיו אברהים שאישר בבית המשפט כי המערער אמר לו כי שחט את המנוחה. העולה מן המקובץ הוא, כי אין כל בסיס לטענתו החלופית של עו"ד זילברברג באשר לזהות מבצע הרצח, וצדק בית משפט קמא משקבע כי המערער הוא שקטל את המנוחה.

15. ומכאן לטענה כי לא הוכח כדבעי יסוד ההחלטה להמית, במסגרת הוכחת היסוד הנפשי של עבירת הרצח.

טרם שנדון בטענה זו, יש להזכיר, כי במקרה שלפנינו, גרם המערער, תוך שימוש בסכין בעלת להב של כ-15 עד 20 ס"מ, לחתך עמוק בצווארה של המנוחה, ולמעשה שיסף את גרונה מאוזן לאוזן, כך שהסכין חדרה עד לחוליות עמוד השדרה של המנוחה. כל המתבונן בתמונות המצמררות של גופת המנוחה, מבין מה היתה כוונתו של המערער, כאשר אמר כי "שחט את אחותו כמו כבש". בנוסף, נתגלו על אצבעותיה ועל כפות ידיה של המנוחה פצעי הגנה, המלמדים על קיומו של מאבק שהתנהל בין המערער לבין המנוחה, אשר נלחמה על חייה. חרף קיומם של ממצאים אלו, טוען המערער כי הוא רק ביקש להפחיד את אחותו, וכאשר היא "עיצבנה" אותו בדבריה, הוא לא שלט בעצמו ודקר אותה, לטענתו, דקירה אחת.

16. נעשה אתנחתא מהמקרה הנדון, ונעמוד בקצירת האומר על יסודות עבירת הרצח, בדגש על היסוד הנפשי שעניינו "כוונה תחילה". סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין קובע, כי "הגורם בכוונה תחילה למותו של אדם" יואשם ברצח, ודינו "מאסר עולם ועונש זה בלבד". כאמור, לצדו של היסוד העובדתי הנדרש בעבירה זו (גרימה למותו של אדם), יש להוכיח כי הדבר נעשה "בכוונה תחילה". אותה "כוונה תחילה" טומנת בחובה דרישה לשלושה יסודות מצטברים, והם: החלטה להמית; הכנה; והיעדר קנטור (ראו, בהקשר זה, ע"פ 4523/14 חלילי נ' מדינת ישראל (20.1.2016); ע"פ 2760/14 אוחיון נ' מדינת ישראל (7.10.2015); עניין אגבריה).

17. בעניין ח'ליפה נדרשתי לרכיב ההחלטה להמית, בצייני כי:

"יסוד ההחלטה להמית עוסק במצב הנפשי שבו נתון מבצע העבירה בעת ביצועה. לצורך הוכחת קיומו של יסוד זה, יש להראות כי התקיימה אצל הנאשם כוונה לגרום להמתת הקורבן, וזאת בשני מישורים נפרדים. כפי שתואר על ידי הנשיא אגרנט בראשית ימי המדינה בע"פ 125/50 יעקובוביץ נ' היועץ המשפטי, פ"ד ו 545 (1952): "כוונה" פירושה כי אדם, בשעת מעשה, לא רק שראה את הנולד, אלא שגם חפץ בו, בנולד זה". המישור הראשון, הוא המישור הרציונאלי, ובגדרו נדרש להראות כי הנאשם צפה את האפשרות להתרחשותה של התוצאה הקטלנית. המישור השני, עוסק ביחסו האמוציונאלי של הנאשם לתוצאה, ובמסגרתו יש לבחון את חפצו של אותו נאשם בהתקיימותה של התוצאה הקטלנית" (שם, בפסקה 67; וראו גם: ע"פ 7520/02 חמאתי נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(2) 710, 716 (2004) (להלן: עניין חמאתי); ע"פ 6671/01 וחידי נ' מדינת ישראל (3.7.2003)).

על פי סעיף 301(ג) לחוק העונשין, "כדי להוכיח כוונה תחילה אין צורך להראות שהנאשם היה שרוי בהלך נפש מסוים במשך זמן פלוני או תוך תקופה פלונית שלפני ביצוע העבירה או שהמכשיר שבו בוצעה הוכן בזמן פלוני שלפני המעשה". כפי שציינתי בע"פ 7701/11 לחאם נ' מדינת ישראל (29.7.2015), "ההחלטה להמית יכולה להתגבש מבעוד מועד במסגרת תכנית סדורה, אך יכולה גם לבוא כתגובה מיידית לאירוע כלשהו, ואף במהלך מעשה הקטילה או בסמוך אליו" (שם, בפסקה 58; וראו גם: ע"פ 228/01 כלב נ' מדינת ישראל (2.7.2003)).

נוכח הקושי הטמון בניסיון להתחקות אחר נבכי נפשו של האדם, נקבע כי לשם בחינת רכיב ההחלטה להמית, ניתן ואף נהוג להיעזר בעובדות אובייקטיביות, אשר יכולות ללמד על מצבו הסובייקטיבי של המבצע, היינו מצבו הנפשי בעת ביצוע העבירה. על רקע זה, התפתחה בפסיקתו של בית משפט זה "חזקת הכוונה", ממנה ניתן ללמוד, הן על צפיית האפשרות להתרחשותה של התוצאה הקטלנית, והן על שאיפתו של מבצע העבירה כי תוצאה זו תתממש, הלכה ולמעשה. בצידה של "חזקת הכוונה" קיימים מבחני עזר, אשר גובשו ופותחו בפסיקתו של בית משפט זה. בין מבחני העזר, המסייעים בגיבוש "חזקת הכוונה", ניתן למנות את אופן ביצוע ההמתה; האמצעי ששימש לשם ביצועה; מיקום הפגיעה בגופו של הקורבן; התנהגותו של הנאשם לפני ואחרי ההמתה, וכיוצ"ב (ע"פ 8667/10 ניג'ם נ' מדינת ישראל (27.12.2012); ע"פ 9604/04 כריכלי נ' מדינת ישראל (4.9.2007); עניין חמאתי). יש להדגיש, כי "חזקת הכוונה" ניתנת לסתירה – ודי בכך שהנאשם יעורר ספק סביר בדבר התקיימותה של החזקה, באמצעות ראיות אחרות או במתן הסבר סביר, כדי להפריכה.

18. אשר ליסוד "ההכנה", נקבע כי מדובר ביסוד פיסי טהור, אשר מופרד ומובחן, ככלל, משלב ההחלטה להמית (ע"פ 8107/10 עזר נ' מדינת ישראל (9.9.2013); ע"פ 2316/98 סוויסה נ' מדינת ישראל (10.9.2001)). ואולם, לעיתים יהיו מעשה ההכנה וההחלטה להמית שלובים זה בזה, ויתמזגו יחדיו עם מעשה ההמתה עצמו, "כך שלא יהיה פסק זמן נראה לעין בין זה לבין זה" (ע"פ 3239/14 חמאיסה נ' מדינת ישראל (8.11.2016); וכן ע"פ 759/97 אלבייב נ' מדינת ישראל (16.4.2001)). לאור זאת, נקבע כי יסוד ההכנה עשוי להתגבש בנאשם עובר למעשה ההמתה; בצמוד למעשה; ואף בעת המעשה עצמו (ע"פ 7392/96 אבו סאלח נ' מדינת ישראל (26.8.2010)).

19. ומכאן לרכיב שעניינו "היעדר קנטור".

במסגרת יסוד היעדר הקנטור, נדרשת המאשימה להוכיח כי הנאשם לא קונטר על ידי קורבנו, או על ידי מאן דהוא
עמוד 10

אחר, עובר לביצוע מעשה ההמתה. כאמור בסעיף 301(א) לחוק העונשין, יש להוכיח כי הנאשם המית את קורבנו"בדם קר, בלי שקדמה התגרות בתכוף למעשה, בנסיבות שבהן יכול לחשוב ולהבין את תוצאות מעשיו". שאלת קיומו של קנטור נבחנת, הן על-פי אמת מידה סובייקטיבית והן על פי אמת מידת אובייקטיבית (ע"פ 746/14 היילו נ' מדינת ישראל (31.5.2016); ע"פ 2534/93 מליסה נ' מדינת ישראל (13.3.1997); ע"פ 9071/92 אזואלוס נ' מדינת ישראל (24.4.1996)). אמת המידה הסובייקטיבית, עניינה בשאלה כלום הושפע הנאשם הספציפי מן הקנטור, עד כי איבד את שליטתו העצמית וביצע את המעשה הקטלני. המבחן האובייקטיבי של היעדר הקנטור, נוגע לשאלה, האם אדם סביר, לו היה נתון במצבו של הנאשם הקונקרטי, עלול היה לאבד את שליטתו העצמית, ולפעול בדרך הקטלנית שבה הגיב הנאשם (ע"פ 553/77 תומא נ' מדינת ישראל (26.7.1978); ע"פ 6580/96 צ'קולה נ' מדינת ישראל (6.7.2000)).

20. ובחזרה לענייננו. על קיומו של יסוד ההחלטה להמית במקרה דנן ניתן ללמוד מהאמצעי שבו עשה המערער שימוש - סכין בעלת להב ארוך, ובעיקר מאופן ההמתה - שיסוף גרונה של המנוחה, תוך גרימת חתך עמוק ביותר בצווארה. בנסיבות אלה, ניתן לקבוע, ברמה של מעבר לספק סביר, כי המערער צפה את התוצאה הקטלנית ואף חפץ להשיג תוצאה זו, כתגובה להתנהגותה של המנוחה, אשר לשלטתו המעוותת של המערער, פגעה בכבוד המשפחה. פצעי ההגנה שנתגלו באצבעותיה ובכפות ידיה של המנוחה מעידים, כמאה עדים, על מאבק שהתפתח בין המערער לבין המנוחה, עובדה שיש בה כדי להעיד כי המערער היה נחוש ונחרץ בדעתו, להביא למותה של המנוחה האומללה, אשר ניסתה להילחם על חייה - ללא הועיל. גם בטענת הקנטור שהעלה המערער אין כל ממש. אשר לקנטור הסובייקטיבי, הנני תמים דעים עם בית משפט קמא, כי רצונה של המנוחה להיות עם ע.א., ולהימלט לצורך כך מביתה, לא היה בגדר חידוש מבחינתו של המערער. גם אם המנוחה חזרה בפני המערער, בבוקר האירוע, על רצונה זה, אין לראות בכך כהתפתחות שגרמה למערער לאבד את עשתונותיו כהרף עין, ולקפד את חייה של המנוחה מתוך החלטה פתאומית ורגעית, תוך איבוד שליטתו העצמית. דברים אלה נכונים, כפי שקבע בית משפט קמא, גם אם התלוותה לדבריה של המנוחה יריקה לעברו של המערער, דבר שהועלה על ידו, כזכור, רק בעדותו בבית המשפט. אשר לקנטור האובייקטיבי, ברור ונהיר לכל בר-בי-רב כי זה אינו מתקיים בנסיבות דנן. אין להעלות על הדעת כי, בשם הרצון להגן, כביכול, על "כבוד המשפחה", יכולה חברה במדינה דמוקרטית, גם אם היא רוחשת כבוד למנהגים ולתרבויות של קבוצות שונות באוכלוסייה, להשלים עם נטילת חייו של מי שנוהג בניגוד לעמדת המשפחה, מתוך רצון לחיות ולממש את עצמו כרצונו. בע"פ 502/10 מחאמיד נ' מדינת ישראל (22.10.2012) (להלן: עניין מחאמיד), ציינתי כי ההתייחסות לקנטור האובייקטיבי אינה "משתנה בהתאם לארץ מוצאו של הנאשם, גזעו או עדתו, וזאת בין היתר משום מעמדו של עקרון קדושת החיים".

ועוד הוספתי בעניין מחאמיד, דברים שהם יפים גם לענייננו:

"כבוד המשפחה' הפך לביטוי שגור, שגור מדיי, בפי אלה הבוחרים ליטול חייהן של נשים, בין אם בנות, אחיות או רעיות, על שום רצון לחיות את חייהן כאחד האדם. אין מדובר בהישג הטומן בחובו כבוד כלשהו, אלא במעשה שפל, אכזרי ונפשע, יהיו מבצעיו אשר יהיו. מעשה המטיל קלון ובושה על יתר בני המשפחה. אין ליתן למעשה מסוג זה כל גושפנקא, משפטית או מוסרית" (שם, בפסקה 35, וראו גם: ע"פ 3768/08 סלאמה נ' מדינת ישראל (7.11.2010)).

21. סוף דבר, משלא מצאתי כי קיימת עילה להתערב בהכרעת דינו של בית משפט קמא, יש לדחות את ערעורו של המערער, וכך אציע לחבריי לעשות.

השופט נ' הנדל:

אני מסכים.

שופט

השופט ע' פוגלמן:

אני מסכים.

שופט

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט א' שהם.

ניתן היום, ב' בניסן התשע"ז (29.3.2017).

שופט

שופט

שופט
